

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

Навчально-науковий інститут фізичної культури

Кафедра логопедії

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор НН інституту
фізичної культури**

Михайло ЛЯННОЙ
«31» серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛОГОПЕДІЯ**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта (016.01 Логопедія)

Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта (Логопедія)

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

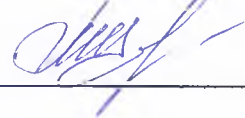
Мова навчання: українська

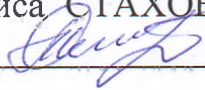
Погоджено науково-методичною
комісією

НН інституту фізичної культури
«31» серпня 2023 р.

Голова

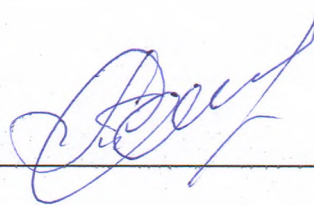
Людмила МОРОЗ, к. п. н., доцент

Розробник: Лариса СТАХОВА, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри логопедії

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри логопедії
Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри
Анатолій КРАВЧЕНКО, к.п.н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів: 8	бакалавр	Обов'язкова			
		Рік підготовки:			
		3-й		3-й	
		Семестр			
5-й		6-й	5-й	6-й	
Лекції					
26 год.		20 год.	6 год.	4 год.	
Практичні, семінарські					
30 год.		20 год.	8 год.	4 год.	
Лабораторні					
Самостійна робота					
79 год.		63 год.	121 год.	95 год.	
Консультації:					
- год.		2 год.	- год.	2 год.	
Загальна кількість годин: 240			Вид контролю:		
		екзамен			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни логопедія є психолого-педагогічна і методична підготовка майбутніх фахівців до професійно-мовленнєвої діяльності в системі національної дошкільної та шкільної освіти, охорони здоров'я.

Основними завданнями вивчення дисципліни логопедія є:

- підготувати студентів з теоретичних питань методики виявлення, подолання та профілактики мовленнєвих порушень в об'ємі необхідному майбутнім спеціалістам для ефективної організації формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного та шкільного віку;
- ознайомитись із психофізіологічними процесами, що забезпечують різні види мовленнєвої діяльності, з рівнями організації мовленнєвої функціональної системи, з практичними методами та прийомами подолання порушень мовлення дітей та дорослих;
- навчити студентів використовувати теоретичні знання на практиці;
- виховувати у студентів працьовитість, відповідальність до виконання завдань курсу, дисциплінованість, самостійність.

Вивчення дисципліни спрямовано на формування в студентів програмних компетентностей:

Вивчення дисципліни спрямовано на формування в студентів програмних компетентностей:

інтегральна компетентність:

ІК - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурнопросвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної освіти (логопедії) і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1 - здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК-2 - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК-3 - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-4 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК-5 - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК-6 - здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК-7 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК-8 - здатність працювати в команді;

ЗК-10 - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні компетентності (СК):

СК-1 - усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами;

СК-2 - здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти, логопедії;

СК-3 - здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності;

СК-4 - здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення мовлення, актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами;

СК-5 - здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами (порушеннями мовлення), доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення;

СК-6 - здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, логопедичний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів;

СК-7 - здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища;

СК-8 - готовність до діагностико-консультативної діяльності;

СК-9 - здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження;

СК-10 - здатність до системного психолого-педагогічного, логопедичного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами;

СК-11 - здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації;

СК-12 - здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції;

СК-13 - здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб;

СК-14 - здатність до роботи із спільнотою - на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей;

СК-15 - здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності;

СК-16 - здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;

СК-17 - здатність до застосування сучасних знань про психологічні особливості осіб із порушеннями мовлення як суб'єктів освітнього, логопедичного, корекційно-розвивального, відновно-реабілітаційного та абілітаційного процесів;

СК-18 - здатність оцінити структуру, механізм та ступінь тяжкості мовленнєвого дефекту, здійснити диференційну діагностику мовленнєвого порушення, оцінити особливості психофізичного розвитку, визначити потенційні можливості осіб із мовленнєвими порушеннями;

СК-19 - здатність здійснювати профілактику порушень усного та писемного мовлення в осіб різного віку на засадах соціального, педагогічного та психологічного характеру.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Для ефективного вивчення навчальної дисципліни важливим є попереднє опанування наступними дисциплінами: «Вступ до спеціальності», «Психологія», «Психолінгвістика», «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами генетики».

4. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання	РН2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб. РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та
-------------------------------	--

критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних труп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проєкти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

РН 15. Проводити необхідні діагностичні (немає в СК) засоби для визначення особливостей мовленнєвого розвитку (зокрема мовленнєвої патології) у дітей та дорослих, планувати корекційно-логопедичний процес та прогнозувати його результативність.

РН 16. Застосовувати методику логопедичної роботи відповідно до етіології та патогенезу мовленнєвих порушень, вікових та індивідуальних особливостей суб'єкта корекції чи реабілітації.

РН 17. Впроваджувати в професійну діяльність методики та педагогічні технології навчання, виховання, супроводу та реабілітації осіб із мовленнєвими порушеннями.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для творчого вирішення навчальних завдань, переконливо аргументує відповіді, обґрунтовує власні міркування та умозаключення.
82 - 89	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, правильно вирішує навчальні завдання, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких не значна, добирає аргументи для підтвердження думок.
74 - 81	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти допущені помилки.
64 - 73	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є суттєві.
60 - 63	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за вихідний, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, з допомогою викладача може виправляти значну кількість суттєвих помилок.
35-59	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
1 - 34	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Критерії поточного контролю знань і умінь студентів

Поточний контроль теоретичних знань студентів здійснюється за 3-бальною шкалою: 0,5 – «незадовільно», 1 – «задовільно», 2 – «добре», 3 – «відмінно».

Розподіл балів

Розділ 1				Розділ 2					Разом	Сума	Загальна сума
Поточний контроль									75	100	100
Т 1.1.	Т 1.2.	Т 1.3.	Підс.	Т 2.1.	Т 2.2.	Т 2.3.	Т 2.4.	Підс.			
5	10	20	5	5	5	5	15	5			
Самостійна робота									25		
1	2	4	6	1	1	1	3	6			

Розділ 1				Розділ 4				Розділ 5				Ра- зом	Під с. кон тр.	За- галь- на сума
Поточний контроль														
Т 3.1.	Т 3.2.	Т 3.3.	Підс.	Т 4.1.	Т 4.2.	Т 4.3.	Підс.	Т 5.1.	Т 5.2.	Т 5.3.	Підс.	54	25	100
6	6	6	3	3	3	6	3	3	3	9	3			
Самостійна робота												21		
2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	1			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	
		незадовільно з можливістю повторного складання

1 - 34	Г	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, комплексна контрольна робота, поточне теоретичне опитування, тестування, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

7. Програма навчальної дисципліни

6.2. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1 ДИЗАРТРИЯ

Тема 2.1. Поняття про дизартричні порушення.

Суть та прояви дизартрії. Класифікація дизартричних порушень. Основні дизартричні синдроми. Характеристика пізнавальної діяльності дітей з дизартричними порушеннями.

Тема 2.2. Обстеження дітей з дизартричними порушеннями.

Мета обстеження, основні критерії діагностування. Прийоми ранньої діагностики дизартрії. Вивчення стану рухової сфери. Вивчення стану мовленнєвомоторної сфери. Вивчення стану усного мовлення. Диференційна діагностика дизартрії. Діагностика стертих (або мінімальних) проявів дизартрії.

Тема 2.3. Система корекційно-педагогічної роботи.

Мета, етапи та напрями корекційної роботи. Розвиток загальної моторики. Корекція артикуляційних порушень. Розвиток голосу. Корекція мовленнєвого дихання. Корекція звуковимови. Схема проведення логопедичних занять з дітьми, які мають дизартричні порушення. Зміст логопедичної роботи, спрямований на усунення стертих форм дизартрії.

РОЗДІЛ 2 РИНОЛАЛІЯ

Тема 1.1. Поняття ринолалії.

Визначення ринолалії як мовленнєвого розладу. Форми ринолалії. Механізм утворення ротових та носових звуків при відкритій ринолалії. Порівняння з механізмом формування звуків у нормі. Причини вродженої та набутої відкритої ринолалії.

Тема. 1.2. Класифікація ринолалії.

Відкрита та закрита ринолалія. Приклади дефектів будови артикуляційного апарату. Характеристика розщелини губ та піднебіння. Диференціація розщелин повних та часткових. Розщелина язичка м'якого піднебіння.

Тема 1.3. Вроджені щілини та їх вплив на мовленнєвий та психофізичний розвиток дитини.

Порушення дихальної функції у дітей з вродженою патологією піднебіння. Порушення у дітей з розщелинами губи та піднебіння голосової функції. Вплив на формування звуковимови вродженої розщелини піднебіння. Формування імпресивного мовлення дітей з ринолаією. Вроджені щілини та їх вплив на психофізичний розвиток дитини. Розлади голосу при ринолалії та їх корекція.

Тема 1.4. Корекційна робота при ринолалії.

Принципи обстеження дітей з патологією піднебіння. Завдання обстеження дітей з вродженими вадами губи та піднебіння: завдання доопераційної логопедичної роботи з дітьми при ринолалії, післяопераційної логопедичної роботи та пояснити, чим вони відрізняються від завдань доопераційної роботи. Етапи підготовчого періоду корекційно-педагогічної роботи. Мета кожного етапу. Основні етапи корекційно-педагогічної роботи з дитиною-ринолаліком, мета кожного з них. Основні етапи післяопераційної логопедичної роботи, їх завдання. Основні розділи післяопераційної логопедичної роботи, їх мета, зміст. Характеристика методик роботи з дітьми з ринолалією до- та після операції. Основні принципи роботи з дітьми при відкритій ринолалії.

РОЗДІЛ 3 АЛАЛІЯ

Тема 3.1. Загальна характеристика алалії. Етіологія і патогенез алалії. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з алалією.

Загальна характеристика алалії. Причини виникнення алалій. Форми алалій. Клінічна картина алалії. Супутні симптоми. Прогнози алалій. Лікування і логопедична корекція. Тезаурус алалій. Порівняння мовленнєвого розвитку за умов онто- та дезонтогенезу. Вивчення та аналіз науково-методичних посібників з проблеми системного порушення мовлення у дітей і дорослих.

Тема 3.2. Зміст та методика психолого-логопедичного обстеження дітей з алалією.

Аналіз програм, 12омпенсую ч логопедичної роботи з дітьми та дорослими які мають тяжкі розлади мовлення. Вивчення та аналіз структури та змісту методик комплексного психолого-педагогічного обстеження осіб із аномальним мовленнєвим розвитком. Аналіз анамнестичних даних дітей і дорослих із метою виявлення причин порушення.

Тема 3.3. Логопедична робота з дітьми із алалією.

Система 12омпенсую ч роботи при моторній алалії. Основні завдання та напрямки 12омпенсую ч роботи. Зміст роботи з корекції мовленнєвих порушень та розвитку мовлення. Система 12омпенсую ч роботи при

сенсорній алалії. Основні завдання та напрямки компенсації роботи. Зміст роботи з корекції мовленнєвих порушень та розвитку мовлення.

РОЗДІЛ 4

ФОНЕТИКО-ФОНЕМАТИЧНЕ НЕДОРОЗВИНЕННЯ МОВЛЕННЯ

Тема 4.1. Поняття про ФФНМ.

Поняття про ФФНМ. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень: клініко-педагогічна, психолого-педагогічна (за Р. Є. Левіною). Причини та механізми ФФНМ. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ФФНМ.

Тема 4.2. Комплексне обстеження дітей із ФФНМ.

Загальна характеристика логопедичного обстеження дитини із ФФНМ. Обстеження компенсації чого процесів. Обстеження мовлення дітей із ФФНМ. Оформлення мовленнєвої картки.

Тема 4.3. Корекційно-логопедична робота з дітьми з ФФНМ.

Корекційна робота з дітьми, які мають ФФНМ. Організація логопедичної роботи в групах компенсації чого типу для дітей з порушеннями мовлення.

РОЗДІЛ 5

ЗАГАЛЬНЕ НЕДОРОЗВИНЕННЯ МОВЛЕННЯ

Тема 5.1. Поняття про ЗНМ. Періодизація ЗНМ.

Поняття про ЗНМ. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень: клініко-педагогічна, психолого-педагогічна (за Р. Є. Левіною). Причини та механізми ЗНМ. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ЗНМ. Розробка класифікацій порушень мовленнєвого розвитку з урахуванням принципів аналізу структури дефекту (за Л. С. Виготським). Диференціальна діагностика ЗНМ. Симптоматика ЗНМ. Специфічні відхилення в формуванні всіх компонентів мовленнєвої діяльності при ЗНМ: фонетико-фонематичної; лексичної; граматичної; зв'язного мовлення. Характеристика ЗНМ I рівня. Характеристика ЗНМ II рівня. Характеристика ЗНМ III рівня. Характеристика ЗНМ IV рівня.

Тема 5.2. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ.

Загальна характеристика логопедичного обстеження дитини із ЗНМ. Орієнтовний та диференціюючий етапи обстеження дитини із ЗНМ. Обстеження компенсації чого процесів. Обстеження мовлення дітей із ЗНМ. Оформлення мовленнєвої картки.

Тема 5.3. Корекційно-логопедична робота з дітьми з ЗНМ.

Корекційна робота з дітьми, які мають I рівень ЗНМ. Корекційна робота з дітьми, які мають II рівень ЗНМ. Корекційна робота з дітьми, які мають III рівень ЗНМ. Організація логопедичної роботи в групах компенсації чого типу для дітей з порушеннями мовлення.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.р
Розділ 1. Дизартрія										
Тема 1.1. Поняття про дизартричні порушення.	14	2	2		10	17	1	1		15
Тема 1.2. Обстеження дітей з дизартричними порушеннями.	14	2	2		10	17	1	1		15
Тема 1.3. Система корекційно-педагогічної роботи.	41	6	6		29	32		2		30
Підсумкове	2		2							
Всього за розділом	71	10	12		49	66	2	4		60
Розділ 2. Алалія										
Тема 2.1. Загальна характеристика алалії. Етіологія і патогенез алалії. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з алалією.	14	2	2		10	17	1	1		15
Тема 2.2. Зміст та методика психолого-логопедичного обстеження дітей з алалією.	14	2	2		10	16	1			15
Тема 2.3. Логопедична робота з дітьми із алалією.	22	6	6		10	32		1		31
Підсумкове	2		2							
Всього за розділом	52	10	12		30	65	2	2		61
Розділ 3. Ринолалія										
Тема 3.1. Поняття	8	2	2		4	7	1	1		5

<i>ринолалії.</i>										
Тема 3.2. <i>Класифікація ринолалії.</i>	4	1	1		2	6	1			5
Тема 3.3. <i>Вроджені щілини та їх вплив на мовленнєвий та психофізичний розвиток дитини.</i>	4	1	1		2	5				5
Тема. 3.4. <i>Корекційна робота при ринолалії.</i>	12	2	2		8	11		1		10
<i>Підсумкове</i>										
<i>Всього за розділом</i>	28	6	6		16	29	2	2		25
Розділ 4. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення										
Тема 4.1. <i>Поняття про ФФНМ.</i>	9	2	1		6	7	1	1		5
Тема 4.2. <i>Комплексне обстеження дітей із ФФНМ.</i>	9	2	1		6	5				5
Тема 4.3. <i>Корекційно- логопедична робота з дітьми з ФФНМ.</i>	14	4	2		8	17	1	1		15
<i>Підсумкове</i>	2		2							
<i>Всього за розділом</i>	34	8	6		20	29	2	2		25
Розділ 5. Загальне недорозвинення мовлення										
Тема 5.1. <i>Поняття про ЗНМ. Періодизація ЗНМ.</i>	12	2	2		8	12	1	1		10
Тема 5.2. <i>Комплексне обстеження дітей із ЗНМ.</i>	10	2	2		6	10				10
Тема 5.3. <i>Корекційно- логопедична робота з дітьми з ЗНМ.</i>	29	8	8		13	27	1	1		25
<i>Підсумкове</i>	4		2	2					2	
<i>Всього за розділом</i>	55	12	14	2	27	51	2	2	2	45

Усього годин	240	46	50	2	142	240	4	10		216
---------------------	------------	-----------	-----------	----------	------------	------------	----------	-----------	--	------------

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття про дизартричні порушення.	2	1
2	Обстеження дітей з дизартричними порушеннями.	4	1
3	Система корекційно-педагогічної роботи при дизартрії.	8	2
4	Підсумкове.	2	
5	Загальна характеристика алалії. Етіологія і патогенез алалії. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з алалією.	4	1
6	Зміст та методика психолого-логопедичного обстеження дітей з алалією.	2	1
7	Логопедична робота з дітьми із алалією.	6	
8	Підсумкове	2	
9	Поняття ринолалії.	2	1
10	Класифікація ринолалії.	1	
11	Вроджені щілини та їх вплив на мовленнєвий та психофізичний розвиток дитини.	1	
12	Корекційна робота при ринолалії. Підсумкове	2	1
13	Поняття про ФФНМ.	1	1
14	Комплексне обстеження дітей із ФФНМ.	1	
15	Корекційно-логопедична робота з дітьми з ФФНМ.	2	1
16	Підсумкове	2	
17	Поняття про ЗНМ. Періодизація ЗНМ.	2	1
18	Комплексне обстеження дітей із ЗНМ.	2	
19	Корекційно-логопедична робота з дітьми з ЗНМ.	2	1
20	Підсумкове	2	
Разом		50	12

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Шеремет М. К. Логопедія. Підручник К.: ВД «Слово», 2014. 675с. Лурия А. Р. Высшие корковые функции человека. – М.: МГУ, 1969.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.

Додаткові:

1. Березіна О. М., Павловська Т. О. Мовні ігри та забави. МП «Мальва-ОСО», 1999.
2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Мандрівець. 2017. 256 с.
3. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. Київ : Вища школа, 2007. 542 с.
4. Борисова А. Інноваційні педагогічні технології у логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку. Збірник наукових статей студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019 с. 23-25.
5. Гавриш Н., Безсонова О. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей. Методичний посібник. Київ : Слово, 2015.
6. Дем'яненко О. Є. Фонетична робота з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку в умовах багатомовності. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2005. 92 с.
7. Кахаєва Л. Є., Кузнєцова Л. О. Мовленнєвий розвиток старших дошкільників. Х. : Вид. група «Основа», 2014. 143 с.

8. Кравцова І. В., Стахова Л. Л. Програма «Корекційно-розвиткова робота з дітьми із загальним та фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення». Тернопіль : Мандрівець. 2020. 80 с.
9. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. 312 с.
10. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
11. Підготовка дітей старшого дошкільного віку з загальним недорозвиненням мовлення до навчання грамоти URL : <http://73.sadok.zt.ua/pidgotovka-ditej-starshogo-doshkilno/>
12. Програма розвитку дитини дошкільного віку у «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264 с.
13. Рібцун Ю. В. Науково-методичне забезпечення реалізації спеціальної освіти дітей із ЗНМ. Логопед. 2011. № 8 (8) серпень. С. 4-11.
14. Соботович Є. Нормативні показники мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку. Дефектологія. 2003. № 2.
15. Стахова, Л. Л., Мельниченко Д. В. Особливості підготовки дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення до навчання грамоти. Сучасні проблеми логопедії та реабілітації : матеріали VII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (15 лютого 2018 року, м. Суми). Суми : ФОП Цьома С. П., 2018. С. 95-98.
16. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. Програмно-методичний комплекс URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/programa_ZNM.rar Київ 2012

17. Трофименко Л. І. Шляхи подолання загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку: монографія. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 104 с.
18. Шевцова О. А. Цікава граматика. Пізнавально-ігрові комплекси для дітей старшого дошкільного віку. Х.: Вид. група «Основа», 2012.
19. Голуб Н.М. Диференційна діагностика мовленнєвих порушень: Методичні рекомендації з курсу "Логопедія" / Н.М. Голуб, О.М. Потамошнєва, Н.П. Хребтова. – Х.: ХНУ імені Г.С. Сковороди, 2007.
20. Голуб Н.М. До проблеми ранньої діагностики та профілактики порушень в розвитку мовлення у дітей з органічною патологією ЦНС /Зб. наук. пр. "Медико-психологічні проблеми дефектології" – Херсон, 2001.
21. Плещук С.В. Скринінгове нейропсихологічне дослідження дітей дошкільного віку / С.В. Плещук. – Кам'янець-Подільський, 2013.
22. Конопляста С. Ю. Логопсихологія. Навчальний посібник / С.Ю. Конопляста, Т.В. Сак. – Київ: Знання 2012. – 293 с.